

آیین نامه شماره ۲۱

شرایط عمومی بیمه نامه آتش سوزی , صاعقه , انفجار (جایگزین ماده ۲ آیین نامه شماره ۲)

شورای عالی بیمه در اجرای بند ۳ ماده ۱۷ قانون تاسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری شرایط عمومی بیمه نامه آتش سوزی , صاعقه , انفجار مشتمل بر ۳۴ ماده را در جلسه مورخ ۱۳۶۶/۸/۲۷ بشرح پیوست تصویب نموده که از تاریخ ۱۳۶۷/۱/۱۱ بمرحله اجرا در آید . با تصویب شرایط فوق , شرایط عمومی بیمه نامه های آتش سوزی موضوع ماده ۲ آیین نامه شماره ۲ ملغی خواهد بود:

فصل اول کلیات

ماده ۱- اساس قرارداد

این بیمه نامه براساس قانون بیمه مصوب اردیبهشت ماه سال ۱۳۱۶ و پیشنهاد کتبی بیمه گذار (که جزء لاینفک بیمه نامه می باشد) تنظیم گردیده است و مورد توافق میباشد.

آن قسمت از پیشنهاد کتبی بیمه گذار که مورد قبول بیمه گر واقع نگردیده و کتبا" به بیمه گذار همزمان با صدور بیمه نامه اعلام گردیده است جزء تعهدات بیمه گر محسوب نمیگردد.

ماده ۲- بیمه گر

بیمه گر شرکت بیمه ایست که مشخصات آن در این بیمه نامه قید گردیده و جبران خسارت احتمالی را طبق شرایط مقرر در این بیمه نامه بعهده میگیرد.

ماده ۳- بیمه گذار

بیمه گذار شخص حقیقی یا حقوقی مذکور در این بیمه نامه است که بیمه را خریداری نموده و متعهد پرداخت حق بیمه آن میباشد.

ماده ۴- ذینفع

ذینفع هر شخص حقیقی یا حقوقی مذکور در این بیمه نامه اعم از بیمه گذار میباشد که در تمام یا قسمتی از موضوع بیمه نفع داشته باشد.

ماده ۵- مورد بیمه

مورد بیمه اموال مندرج در جدول مشخصات این بیمه نامه است که متعلق به بیمه گذار و یا در تصرف وی در محل مورد بیمه باشد.

اموال سایر اشخاص تا حدودی که با نوع اشتغال بیمه گذار ارتباط دارد و همچنین اثاثیه منزل و سایر اموال متعلق به اعضاء خانواده بیمه گذار یا کارگرانی که در منزل وی به سر میبرند , مشروط بر این که بهای آنها در سرمایه بیمه شده منظور و در محل مورد بیمه مستقر باشد بیمه شده محسوب میشود.

ماده ۶- مدت بیمه

مدت بیمه از ساعت ۱۲ روزی که به عنوان تاریخ شروع در بیمه نامه قید گردیده است آغاز و در ساعت ۱۲ روز انقضاء بیمه نامه خاتمه مییابد مگر آن که خلاف آن در بیمه نامه تصریح شده باشد.

ماده ۷- اعتبار بیمه نامه

اعتبار بیمه نامه و تعهد بیمه گر بعد از پرداخت اولین قسط حق بیمه آغاز میگردد و بیمه گذار مدیون باقیمانده حق بیمه خواهد بود مگر آن که تاریخ شروع موخری کتباً مورد توافق قرار گیرد. ولی در هر حال پایان مدت قرار داد در صورت نبودن شرط خلاف تاریخ مندرج در بیمه نامه میباشد.

ماده ۸- اصل غرامت

جبران خسارت در هیچ مورد از میزان زیان وارده به بیمه گذار نسبت به مورد بیمه در زمان وقوع خسارت تجاوز نمی نماید.

فصل دوم شرایط

ماده ۹- اصل حسن نیت

بیمه گذار مکلف است با رعایت دقت و صداقت در پاسخ به پرسشهای بیمه گر کلیه اطلاعات راجع به موضوع بیمه را در اختیار بیمه گر قرار دهد.

اگر بیمه گذار در پاسخ به پرسش بیمه گر عمداً از اظهار مطالبی خودداری نماید و یا عمداً بر خلاف واقع اظهار بنماید قرار داد بیمه باطل و بلااثر خواهد بود ولو مطالبی که کتمان شده یا بر خلاف واقع اظهار شده هیچگونه تاثیری در وقوع حادثه نداشته باشد. در اینصورت نه فقط وجوه پرداختی بیمه گذار به وی مسترد نخواهد شد بلکه بیمه گر میتواند مانده حق بیمه را نیز مطالبه نماید.

ماده ۱۰- خطرات بیمه شده

تامین بیمه گر با رعایت استثنائات و محدودیتهای مندرج در بیمه نامه شامل تحقق خسارت ناشی از خطرات زیر خواهد بود.

۱- آتش

در این بیمه نامه منظور از آتش عبارت است از ترکیب هر ماده با اکسیژن به شرط آن که با شعله همراه باشد.

۲- صاعقه

در این بیمه نامه صاعقه عبارت است از تخلیه بارالکتریکی بین دو ابر یا بین ابر و زمین که بر اثر القاء دوبار مخالف به وجود می آید.

۳- انفجار

در این بیمه نامه انفجار به مفهوم هر نوع آزاد شدن ناگهانی انرژی حاصل از انبساط گاز و یا بخار است.

ماده ۱۱- خسارت و هزینه های قابل تامین

این بیمه نامه خسارت مشروحه زیر را تامین می نماید:

۱- خسارت مستقیم ناشی از آتش، صاعقه و انفجار.

۲- خسارت و هزینه ناشی از اقدامات لازم که بمنظور جلوگیری از توسعه خسارت صورت میگیرد. همچنین خسارت و هزینه ناشی از نقل مکان ضروری مورد بیمه به منظور نجات آن از خطرات بیمه شده.

ماده ۱۲- حدود خسارت قابل تامین

این بیمه نامه خسارت مستقیم به مورد بیمه را که ناشی از آتش، صاعقه و انفجار در مکان و محل مورد بیمه باشد به شرح مندرج در بیمه نامه و به میزان زیان وارده به بیمه گذار نسبت به مال بیمه شده جبران خواهد نمود.

خسارت قابل پرداخت نمیتواند از مابه التفاوت ارزش هر یک از ارقام بیمه شده بلافاصله قبل و بعد از وقوع خسارت و یا در صورت خسارت و یا در صورت خسارت کلی از مبلغ بیمه شده هر یک از ارقام خسارت دیده تجاوز نماید و زیان حاصله از وقفه در کار و تولید و زیان ناشی از افزایش هزینه تعمیر، بازسازی و تاسیس مجدد بیمه نمیشود.

ماده ۱۳ - خطرات اضافی

در صورت موافقت بیمه گر و دریافت حق بیمه اضافی میتوان خطرات دیگری را مضاف به آنچه تحت عنوان خطرات بیمه شده آمده است بیمه نمود.

تامین خطرات اضافی منوط به صدور الحاقیه خواهد بود.

ماده ۱۴ - پرداخت حق بیمه

در صورت نبودن شرط خلاف بیمه گذار موظف است حق بیمه را در مقابل دریافت بیمه نامه نقداً بپردازد و قبض رسیدیکه به امضا، مجاز بیمه گر رسیده باشد اخذ نماید.

ماده ۱۵ کتبی بودن اظهارات

پیشنهاد و اظهار بیمه گذار و بیمه گر بایستی کتبی" به آخرین نشانی اعلام شده ارسال گردد.

ماده ۱۶ - کاهش ارزش مورد بیمه

در صورتیکه بهای اموال بیمه شده بطور محسوس از ارزش مورد بیمه کمتر شود بیمه گذار موظف است موضوع را بدون تاخیر به اطلاع بیمه گر برساند.

در صورتیکه کل و یا قسمتی از مورد بیمه بدلیلی غیر از تحقق خطرات بیمه شده زیان کلی ببیند بیمه نامه در ارتباط با کل و یا آن قسمت از مورد بیمه از زمان وقوع زیان کلی منفسخ و حق بیمه دوره اعتبار به صورت روز شمار محاسبه و مابه التفاوت به بیمه گذار مسترد میشود.

ماده ۱۷ - بیمه مضاعف

اگر تمام یا قسمتی از اموال بیمه شده موضوع این بیمه نامه به موجب قرارداد دیگری و برای همان خطر و مدت نزد بیمه گر دیگری بیمه شود بیمه گذار ملزم است مراتب را بدون تاخیر و با ذکر نام بیمه گر جدید و مبلغ بیمه شده به اطلاع بیمه گر برساند.

در صورت وقوع حادثه مسئولیت بیمه گر به تناسب مبلغی که خود بیمه کرده با مجموع مبالغ بیمه شده میباشد.

چنانچه اموال بیمه شده تحت بیمه نامه دیگری مانند بیمه نامه باربری که قبل از شروع بیمه نامه حاضر تنظیم گردیده بیمه شده باشد مسئولیت بیمه گر فقط نسبت به قسمتی خواهد بود که بوسیله بیمه نامه مقدم تامین نشده است.

ماده ۱۸ - تشدید خطر

هرگاه در مدت بیمه تغییراتی در کیفیت و یا وضعیت مورد بیمه داده شود که موجب تشدید خطر باشد بیمه گذار موظف است بدون تاخیر بیمه گر را از تغییرات حاصله آگاه سازد و نیز در صورتیکه تغییرات نامبرده در اثر عمل بیمه گذار نبوده ولی بیمه گذار از حدوث آن اطلاع داشته باشد ملزم است ظرف مدت ده روز از تاریخ اطلاع بیمه گر را آگاه نماید.

در صورت تشدید خطر بیمه گر میتواند حق بیمه اضافی متناسب با خطر را برای مدت باقیمانده مطالبه یا اینکه قرارداد بیمه را ظرف ده روز از تاریخ اعلام بیمه گذار فسخ نماید. در صورتیکه طرفین نتوانند در میزان حق بیمه اضافی توافق نمایند از تاریخ اعلام عدم قبول بیمه گذار بیمه نامه منفسخ میگردد.

در هر صورت بیمه گر حق دارد حق بیمه اضافی را از هنگام تشدید خطر تا از زمان فسخ و یا انقضای مدت بیمه مطالبه نماید.

در صورت تحقق خطر هرگاه مسلم شود در حین اجرای قرارداد بیمه گذار عوامل تشدید خطر را میدانسته و بیمه گر را مطلع نکرده است بیمه گر میتواند خسارت را به نسبت حق بیمه دریافتی و حق بیمه مجدد پرداخت کند.

ماده ۱۹- حقوق مرتهن

بیمه گر مکلف است حقوق قانونی مرتهن را در مورد اموال بیمه شده اعم از منقول و غیر منقول تا حدود حداکثر تعهد خود در پرداخت خسارت رعایت نماید. حقوق مرتهن نسبت به اموال بیمه شده مزبور باید به اطلاع بیمه گر رسیده باشد.

ماده ۲۰- تغییر مالکیت

در صورتیکه مالکیت مورد بیمه به دیگری انتقال داده شود مراتب میبایستی در اسرع وقت به اطلاع بیمه گر برسد. در اینصورت انتقال حقوق و تعهدات ناشی از قرارداد بیمه به انتقال گیرنده منوط به موافقت کتبی شخص اخیر میباشد. خسارت به نسبت میزان استحقاق به ذوی الحقوق اعم از ذینفع مندرج در بیمه نامه پرداخت میشود.

ماده ۲۱- فسخ بیمه نامه

بیمه گر و بیمه گذار میتوانند در هر زمان تقاضای فسخ بیمه نامه را بنمایند. در صورتیکه تقاضای فسخ بیمه نامه توسط بیمه گذار صورت پذیرد بیمه گر با در نظر گرفتن تعرفه کوتاه مدت حق بیمه را محاسبه و مابه التفاوت دریافتی را به بیمه گذار مسترد مینماید.

بیمه گر میتواند با اخطار کتبی سی روزه بیمه نامه را فسخ و اعلامیه آن را با پست سفارشی به آخرین نشانی اعلام شده بیمه گذار ارسال نماید. در اینصورت بیمه گر بایستی حق بیمه دریافتی باقیمانده مدت را پس از انقضاء سی روز از تاریخ ابلاغ اخطار مزبور به بیمه گذار بصورت روز شمار مسترد نماید.

ماده ۲۲- مواردیکه بیمه گذار حقوق خود را از دست میدهد

در موارد زیر قرارداد بیمه باطل است و حق بیمه دریافتی قابل استرداد نمیشود. در صورتیکه قسمتی از حق بیمه وصول نشده و یا خسارتی پرداخت شده باشد بیمه گر محق در مطالبه آن خواهد بود.

۱- کتمان حقایق یا اظهارات خلاف واقع عمدی بیمه گذار در پیشنهاد بیمه بنحویکه منجر به کاهش اهمیت خطر در نظر بیمه گر شده باشد.

۲- بیمه کردن اموال به میزانی بیش از ارزش واقعی با قصد تقلب.

۳- بیمه مضاعف مورد بیمه در مقابل همان خطر و مدت در نزد بیمه گر دیگر با قصد تقلب.

۴- مباشرت و یا مشارکت در ایجاد خسارت عمدی در موضوع بیمه توسط ذوی الحقوق اعم از بیمه گذار و یا قائم مقام وی.

۵- بیمه خطری که قبلاً تحقق یافته است.

ماده ۲۳- وظایف بیمه گذار در صورت وقوع حادثه

در صورت وقوع حادثه بیمه گذار موظف است:

۱- حداکثر ظرف پنج روز از زمان اطلاع وقوع حادثه بیمه گر را مطلع نماید.

۲- حداکثر ظرف ده روز از زمان اطلاع وقوع حادثه بایستی کیفیت حادثه، فهرست اشیاء نجات داده شده، محل جدید آنها و مبلغ تقریبی خسارت را برای بیمه گر ارسال دارد.

- ۳- برای جلوگیری از توسعه خسارت در موقع یا بعد از وقوع حادثه، کلیه اقدامات لازم را بعمل آورد.
- ۴- بدون اجازه بیمه گر در مورد بیمه تغییراتی ندهد که تعیین علت حادثه یا ارزیابی خسارت را دچار اشکال نماید. مگر آن که تغییرات در جهت تقلیل خسارت و یا رعایت منافع عمومی ضروری باشد.
- ۵- ضمن همه گونه همکاری که بیمه گر برای تعیین حدود تعهدات خود بدان نیاز دارد حداکثر تا ۱۵ روز بعد از اطلاع از وقوع حادثه فهرست اموال موجود در روز حادثه، فهرست اموال از بین رفته و آسیب دیده و در صورت درخواست بیمه گر بهای آنها بلافاصله قبل از تاریخ حادثه در اختیار بیمه گر قرار دهد.

ماده ۲۴- ارزیابی خسارت

- ۱- در صورتیکه مالی به کمتر از قیمت واقعی بیمه شده باشد بیمه گر فقط متناسب مبلغی که بیمه کرده است با قیمت واقعی مال مسئول خسارت خواهد بود.
- ۲- قیمت واقعی مورد بیمه در زمان بروز خسارت بر این اساس که بیمه را نباید وسیله انتفاع قرارداد، محاسبه خواهد شد.
- ۳- در صورتیکه مبلغ خسارت وارده مورد توافق نباشد بیمه گر و بیمه گذار حق دارند درخواست تعیین میزان خسارت وارده را بوسیله هیاتی مرکب از سه نفر کارشناس به شرح زیر بنمایند:
- الف - هر یک از طرفین یک نفر کارشناس انتخاب و کتبا "بطرف دیگر معرفی مینماید. کارشناسان منتخب متفقا" نسبت به تعیین کارشناس سوم اقدام خواهند نمود. در صورتیکه یکی از طرفین کارشناس منتخب خود را در مدت ۱۴ روز از تاریخ اعلام طرف دیگر انتخاب ننماید و یا کارشناسان منتخب در تعیین کارشناس سوم ظرف مدت یک ماه از تاریخ آخرین انتخاب و اعلام به توافق نرسند درخواست تعیین کارشناس یا کارشناسان تعیین نشده به دادگاه ذیصلاح تقدیم خواهد شد.
- ب - هر یک از طرفین میتواند در صورتیکه کارشناس سوم نسبت خویشاوندی با طرف دیگر داشته باشد کارشناس مزبور را رد نماید.
- ج - هر یک از طرفین حق الزحمه کارشناس منتخب خود را خواهد پرداخت و حق الزحمه کارشناس سوم بالمناصفه بعهده طرفین خواهد بود.

ماده ۲۵- اختیارات بیمه گر در مورد اموال خسارت دیده

بیمه گر میتواند اموال خسارت دیده و نجات داده شده را تصاحب، تعمیر و یا تعویض نماید. که در اینصورت میبایستی تمایل خود را کتبا" و حداکثر ظرف ۳۰ روز پس از دریافت مدارک مذکور در بند ۵ ماده ۲۳ به بیمه گذار ابلاغ نماید. بهای اموال تصاحب شده براساس توافق و یا ارزیابی تعیین خواهد شد. تعمیر و یا تعویض اموال مورد بیمه خسارت دیده توسط بیمه گر میبایستی ظرف مدتی که عرفا" کمتر از آن مقدور نمیشد انجام پذیرد.

ماده ۲۶- مهلت پرداخت خسارت

بیمه گر مکلف است حداکثر ظرف چهار هفته پس از دریافت کلیه اسناد و مدارکی که بتواند بوسیله آنها حدود مسئولیت خود و میزان خسارت وارده را تشخیص دهد، اقدام به تسویه و پرداخت خسارت نماید.

ماده ۲۷- مواردیکه موجب کاهش جبران خسارت میشود

در موارد زیر بیمه گر میتواند پرداخت خسارت را رد نماید یا اینکه آن را به نسبت درجه تقصیر ذوی الحقوق اعم از بیمه گذار یا قائم مقام وی کاهش دهد:

۱- هرگاه حادثه در اثر تقصیر ذوی الحقوق اعم از بیمه گذار و یا قائم مقام وی روی داده باشد.

۲- هرگاه بیمه گذار به وظایف مندرج در ماده ۲۳ عمل ننموده باشد و در نتیجه میزان خسارت افزایش یافته و یا به حقوق بیمه گرخدشه وارد آید.

ماده ۲۸ - مهلت اقامه دعوی

بیمه گر و بیمه گذار ضمن عقد خارج لازم شرط و توافق نمودند که کلیه دعاوی ناشی از این بیمه نامه را ظرف مدت دو سال از تاریخ بطلان ، فسخ و یا انقضای مدت بیمه نامه و در صورت وقوع حادثه موضوع بیمه نامه از تاریخ وقوع حادثه مزبور علیه یکدیگر اقامه نمایند و هرگونه ادعای احتمالی پس از انقضای دو سال یاد شده را از خود سلب و بلاعوض به طرف مقابل صلح نمودند . دعاوی ناشی از این بیمه نامه پس از دو سال مذکور مشمول مرور زمان و غیر قابل استماع می باشد.

ماده ۲۹ - اصل قائم مقامی

کلیه حقوق بیمه گذار علیه اشخاص ثالث به لحاظ تقصیر یا مسئولیت اشخاص مذکور در ایجاد حادثه تا میزان خسارت پرداخت شده توسط بیمه گر ، به شخص اخیر منتقل میگردد. شرکاء ، کارکنان ، همسر و بستگان نسبی و یا سببی درجه اول بیمه گذار از لحاظ اجرای مقررات این ماده شخص ثالث تلقی نمیگردند مگر آن که خسارت ناشی از عمد آنان باشد.

فصل سوم - استثنائات

ماده ۳۰- مسکوکات ، پول ، اوراق بهادار، اسناد ، فلزات قیمتی به هر شکل ، جواهرات و مروارید، سنگهای قیمتی سوارننده ، هرگونه اسناد و نسخ خطی و همچنین هزینه بازسازی نقشه ، جمع آوری مجدد اطلاعات و یا تنظیم دفاتر بازرگانی تحت این بیمه نامه پوشش ندارد مگر آن که صراحتاً "خلاف آن شرط شده باشد.

ماده ۳۱- تحقق خطرات موضوع این بیمه نامه چنانچه ناشی از هر یک از حوادث و وقایع ذیل باشد، تحت پوشش این بیمه نامه نخواهد بود. مگر آن که صراحتاً "خلاف آن شرط شده باشد:

۱- جنگ . جنگ داخلی ، آشوب و بلوا ، اعتصاب ، قیام ، انقلاب ، کودتا ، اغتشاشات داخلی و یا اقدامات احتیاطی مقامات نظامی و انتظامی

۲- زمین لرزه ، آتش فشان ، ریزش زمین ، سیل ، طغیان رودخانه ها ، حریق تحت الارضی و یا آفات سماوی

۳- انفجار مواد منفجره مانند دینامیت ، تی - ان - تی و باروت

۴- فعل و انفعالات هسته ای

ماده ۳۲- خسارت وارده به موتورها و ماشینهای برقی در نتیجه اتفاقات زیر که در داخل موتورها و ماشینهای مزبور بوقوع پیوندد به هر علت مورد پوشش این بیمه نامه نمیباشد:

بیمه سرا

اتصالات و اثرات ناشی از جریان برق ، پاره شدن هادی ، جرقه زدن ، امواج برقی ناشی از این اتفاقات بار زیاد و یا عدم کفایت عایق بندی . لکن خسارتی که در نتیجه اتفاقات مذکور در سایر قسمتهای مورد بیمه بروز نماید، تحت پوشش خواهد بود.

ماده ۳۳- خسارت وارده به ظروف تحت فشار صنعتی ناشی از انفجار این ظروف مورد پوشش این بیمه نامه نمیباشد. لکن خسارتی که در نتیجه تحقق خطر مزبور در سایر قسمتهای مورد بیمه بروز نماید تحت پوشش خواهد بود.

ماده ۳۴- خسارت وارده به مورد بیمه در محدوده آتش کنترل شده تحت پوشش این بیمه نامه نخواهد بود.